

ROZSUDOK

V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Najvyšší súd Slovenskej republiky, v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Jozefa Hargaša a členiek senátu JUDr. Zdenky Reisenauerovej a JUDr. Jaroslavy Fúrovej, v právnej veci navrhovateľa: **O.O.**, bytom Z., proti odporcovi: **Obvodný pozemkový úrad v Dunajskej Strede**, Korzó Bélu Bartóka č. 789/3, Dunajská Streda, za účasti: 1/ J., bytom Z., 2/ J. bytom H., 3/ A., bytom Z., v konaní o preskúmanie zákonnosti rozhodnutia odporcu č. D/2008/00228-4 zo dňa 15. decembra 2008, o odvolaní navrhovateľa O.O. proti rozsudku Krajského súdu v Trnave zo dňa 28. júla 2009, č.k. 38Sp 5/2009-22, takto

r o z h o d o l :

Najvyšší súd Slovenskej republiky napadnutý rozsudok Krajského súdu v Trnave zo dňa 28. júla 2009, č.k. 38Sp 5/2009-22 **p o t v r d z u j e .**

Účastníkom náhradu trov odvolacieho konania **n e p r i z n á v a .**

O d ô v o d n e n i e

Napadnutým rozsudkom Krajský súd v Trnave potvrdil rozhodnutie odporcu č. D/2008/00228-4 zo dňa 15. decembra 2008. Uvedeným rozhodnutím odporca rozhodol podľa § 5 ods. 2 zák. č. 503/2003 Z.z. o navrátení vlastníctva k pozemkom a o zmene a doplnení zákona NR SR č. 180/1995 Z.z. o niektorých opatreniach na usporiadanie vlastníctva k pozemkom v znení neskorších predpisov, o reštitučnom nároku O.J., ako osôb oprávnených podľa § 2 ods. 2 písm. c/ cit. zák. tak, že im priznal právo na náhradu k nehnuteľnosti vedenej v pkn. vložke č. 104, parc. č. 49, druh pozemku - roľa o celkovej výmere 1 611 m², nachádzajúcej sa v k.ú. M., zapísanej na LV č. X. z dôvodu, že uvedená nehnuteľnosť po prechode na štát prešla do vlastníctva fyzickej a právnickej osoby, čo je v zmysle § 6 ods. 1 písm. a) cit. zák. dôvod, pre ktorý nemožno navrátiť vlastníctvo k pozemkom. Odporca vo svojom rozhodnutí vychádzal z identifikácie parciel č. 2779/04 zo dňa 11.11.2004 vyhotovenej Správou katastra Dunajská Streda. Zároveň nebolo oprávneným osobám vrátené vlastníctvo a nebolo priznané právo na náhradu nehnuteľnosti vedenej v pkn. vložke č. 104, parc. č. 50, druh pozemku - dom, dvor v celkovej výmere 2 532 m², nachádzajúcej sa v k.ú. M., zapísanej na LV č. X. z dôvodu nesplnenia podmienky uvedenej v § 1 písm. a/, b/ cit. zák. Súd navrhovateľovi nárok na náhradu trov konania nepriznal.

V odôvodnení krajský súd uviedol, že navrhovateľ podal odvolanie proti rozhodnutiu v časti týkajúcej sa parcely č. 49, roľa o výmere 1 611m², zapísanej na LV č. X., k.ú. M., pričom dôvodil tým, že v zmysle § 14 zák. č. 180/1995 Z.z. o niektorých opatreniach na usporiadanie vlastníctva k pozemkom, mala byť uvedená parcela vo vlastníctve Slovenského pozemkového fondu, čím by pominula prekážka vydania, uvedená v napadnutom rozhodnutí správneho orgánu.

Krajský súd dospel k záveru, že pri rozhodovaní o uplatnenom reštitučnom nároku podľa zák. č. 503/2003 Z.z., správny orgán postupoval v súlade so všetkými právnymi predpismi. V odôvodnení rozsudku uviedol, že správny orgán v konaní, v ktorom sa vysporiadava iba s otázkou či tu sú alebo nie sú prekážky pre navrátenie vlastníctva v zmysle § 6 zák. č. 503/2003 Z.z., nie je povinný ani oprávnený skúmať, za akých okolností došlo ku skutkovému stavu a právnemu stavu, že reštituovaná nehnuteľnosť je v takom právnom stave, ktorý neumožňuje navrátenie vlastníctva k tejto nehnuteľnosti, pričom takéto oprávnenie nemá ani súd v rámci preskúmavania rozhodnutia správneho orgánu a poukázal na zásadu viazanosti tretích osôb obsahom údajov uvedených v katastri nehnuteľností. Podkladom pre rozhodnutie správneho orgánu bola identifikácia parciel vyhotovená Správou katastra Dunajská Streda pod č.j. 2779/04 dňa 11.11.2004, ktorá osvedčuje, že nehnuteľnosť parc. č. 49, roľa o výmere 1 611 m² je ako časť parcely č. 134 v užívaní PD Z. a podľa LV č. X., k. ú. M., obec Z. je zrejme, že parcela registra E, parc. č. 49 - orná pôda o výmere 1 611 m² je vo vlastníctve obce Z.

Proti tomuto rozsudku podal v zákonnej lehote navrhovateľ odvolanie, ktoré odôvodnil tým, že napadnuté rozhodnutie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci, nakoľko preskúmaným správnym rozhodnutím správny orgán rozhodol tak, že J.J. priznal náhradu k nehnuteľnosti v k.ú. M., pkv. č. 104, parc. č. 49, druh pozemku - roľa o výmere 1 611 m², zapísanej na LV č. X. z dôvodu, že oprávnení nadobudli reštitučný nárok. Nebolo im však priznané právo na vydanie vlastníckeho práva ani právo na náhradu nehnuteľnosti. Vzhľadom na uvedené navrhovateľ žiadal, aby odvolací súd zrušil a vrátil rozhodnutie prvostupňovému súdu na ďalšie konanie a rozhodnutie.

Odporca vo svojom vyjadrení k odvolaniu uviedol, že rozhodol v zmysle zák. č. 503/2003 Z. z. a navrhol, aby súd rozhodnutie č. D/2008/00228-4 zo dňa 15.12.2008 po preskúmaní potvrdil.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd odvolací v zmysle § 10 ods. 2 Občianskeho súdneho poriadku (ďalej len „O.s.p.“) preskúmal napadnutý rozsudok krajského súdu a konanie mu predchádzajúce v medziach odvolania (§ 246c ods. 1 veta prvá O.s.p., § 212 ods. 1 O.s.p.) bez nariadenia pojednávania (§ 250ja ods. 2 veta prvá O.s.p.) a dospel k záveru, že napadnutý rozsudok je vecne správny.

Z obsahu spisového materiálu mal odvolací súd za preukázané, že predmetom uplatneného reštitučného nároku oprávnených osôb O.J podľa § 2 ods. 2 písm. c/ zák. č. 503/2003 Z. z. boli nehnuteľnosti v k.ú. M., parc. č. 49 druh pozemku - roľa v celkovej výmere 1 611 m², pkn. vložka č. 104, zapísaná na LV č. X. a v k.ú. M., pkn. vl. č. 104, parc. č. 50, druh pozemku - dom, dvor o celkovej výmere 2 532 m², zapísané na LV č. X.. Rozhodnutím Obvodného pozemkového úradu v Dunajskej Strede č. D/2008/00228-4 zo dňa 15.12.2008 bolo oprávneným osobám priznané právo na náhradu k nehnuteľnosti v k.ú. M., parc. č. 49, zapísanej na LV č. X. z dôvodu, že pozemky po prechode na štát prešli do vlastníctva fyzickej a právnickej osoby, čo je podľa § 6 ods. 1 písm. a/ zákonnou

prekážkou navrátenia vlastníctva. Zároveň nebolo navrátené vlastníctvo a nebolo priznané právo na náhradu nehnuteľnosti v k.ú. M., parc. č. 50, zapísanej na LV č. X. z dôvodu, že v zmysle ust. § 1 písm. a/, b/ zák. č. 503/2003 Z. z. je možné navrátiť vlastníctvo k pozemkom, ktoré tvoria poľnohospodársky pôdny fond alebo do neho patria, lesný pôdny fond.

Podľa § 1 zák. č. 503/2003 Z. z., tento zákon upravuje navrátenie vlastníctva k pozemkom, ktoré nebolo vydané podľa osobitného predpisu. Vlastnícke právo sa vracia k pozemkom, ktoré tvoria

- a) poľnohospodársky pôdny fond alebo do neho patria,
- b) lesný pôdny fond.

Podľa § 3 ods. 1 zák. č. 503/2003 Z. z., oprávneným osobám sa navráti vlastníctvo k pozemku, ktorý prešiel na štát alebo na inú právnickú osobu v dôsledku:

- a) výroku o prepadnutí majetku, prepadnutí veci alebo zhabaní veci v trestnom konaní, prípadne v trestnom konaní správnom podľa skorších predpisov, ak bol výrok zrušený podľa osobitných predpisov,
- b) odňatia bez náhrady postupom podľa zákona č. 142/1947 Zb. o revízií prvej pozemkovej reformy alebo podľa zákona č. 46/1948 Zb. o novej pozemkovej reforme,
- c) postupu podľa § 453a Občianskeho zákonníka alebo podľa § 287a zákona č. 87/1950 Zb. o trestnom konaní súdnom (Trestný poriadok) v znení zákona č. 67/1952 Zb.,
- d) odňatia bez náhrady postupom podľa zákona Slovenskej národnej rady č. 81/1949 Zb. SNR o úprave právnych pomerov pasienkového majetku bývalých urbárikov, komposesorátov a podobných právnych útvarov,
- e) vyhlásenia zmluvy o postúpení pohľadávok pre prípad vyst'ahovania (tzv. renunciačné vyhlásenie),
- f) toho, že občan zdržiavajúci sa v cudzine nehnuteľnosť zanechal na území Slovenskej republiky alebo ktorého majetok prešiel na štát podľa zákona č. 183/1950 Zb. o majetku zanechanom na území Československej republiky osobami, ktoré optovali pre Zväz sovietskych socialistických republík a presídlili na jeho územie,
- g) zmluvy o darovaní nehnuteľnosti uzavretej darcom v tiesni,
- h) dražobného konania uskutočneného na úhradu pohľadávky štátu,
- i) súdneho rozhodnutia, ktorým sa vyhlásila za neplatnú zmluva o prevode majetku, ktorou občan pred odchodom do cudziny previedol vec na iného, ak dôvodom neplatnosti bolo opustenie republiky, prípadne uznanie takejto zmluvy účastníkmi za neplatnú; v takom prípade je oprávnenou osobou nadobúdateľ podľa uvedenej zmluvy, a to aj ak táto zmluva nenadobudla účinnosť,
- j) kúpnej zmluvy uzavretej v tiesni za nápadne nevýhodných podmienok,
- k) odmietnutia dedičstva v dedičskom konaní urobeného v tiesni,
- l) vyvlastnenia za náhradu, ak nehnuteľnosť existuje a nikdy neslúžila na účel, na ktorý bola vyvlastnená,
- m) vyvlastnenia bez vyplatenia náhrady,
- n) znárodnenia vykonaného v rozpore s vtedy platnými predpismi alebo bez vyplatenia náhrady,
- o) prevzatia nehnuteľnosti bez právneho dôvodu,
- p) politickej perzekúcie alebo postupu porušujúceho všeobecne uznávané ľudské práva a slobody,
- r) odovzdania do vlastníctva družstva podľa osobitných predpisov,

- s) prikázania do užívania právnickej osoby na základe zákona č. 55/1947 Zb. o pomoci roľníkom pri uskutočňovaní poľnohospodárskeho výrobného plánu alebo vládneho nariadenia č. 50/1955 Zb. o niektorých opatreniach na zabezpečenie poľnohospodárskej výroby,
- t) prevodu na štát spoločne užívaných singulárnych lesov a lesných družstiev, ak členmi družstva boli aj fyzické osoby; na prevzatie tohto majetku sa použijú osobitné predpisy.

Podľa § 6 ods. 1 zák. č. 503/2003 Z. z., vlastníctvo k pozemkom alebo k jeho častiam nemožno navrátiť, ak

- a) pozemok je vo vlastníctve fyzickej osoby a právnickej osoby okrem povinnej osoby (§ 4 ods. 1),
- b) na pozemku sa nachádza cintorín,
- c) pozemok sa nachádza v pásme hygienickej ochrany vodných zdrojov prvého stupňa alebo tvorí koryto vodného toku, alebo na pozemku sú prírodné liečivé zdroje a zdroje prirodzene sa vyskytujúci stolových minerálnych vôd,
- d) pozemok bol po prechode alebo prevode do vlastníctva štátu alebo inej právnickej osoby zastavaný,
- e) na pozemku bola zriadená záhradková alebo chatová osada, botanická záhrada a arborétum zamerané na záchranu a zachovanie genofondu, šľachtiteľská plocha na šľachtenie nových druhov a odrôd rastlín alebo les určený na lesný výskum,
- f) na pozemku sú telovýchovné zariadenia a športové zariadenia, alebo
- g) pozemok je podľa schválenej územnoplánovacej dokumentácie vyššieho územného celku určený na vyvlastnenie vo verejnom záujme,
- h) pozemok sa nachádza v obvode projektu pozemkových úprav a jeho vykonanie bolo schválené.

Podľa § 6 ods. 2 zák. č. 503/2003 Z. z., v prípade uvedenom v odseku 1 sa oprávnenej osobe prevedú bezodplatne do vlastníctva iné pozemky vo vlastníctve štátu (ďalej len „náhradný pozemok“) v primeranej výmere a bonite, v akej boli jej pôvodné pozemky, a to ak možno v tej istej obci, v ktorej sa nachádza prevažná časť pôvodných pozemkov, ak s tým oprávnená osoba súhlasí, alebo oprávnenej osobe sa poskytne finančná náhrada. Náhradný pozemok sa prevedie na oprávnenú osobu, ak jej bol rozhodnutím priznaný nárok na náhradu za pozemky, alebo za spoluvlastnícky podiel k pozemkom, ak výška takéhoto nároku predstavuje výmeru nad 400 m² a ak nárok v peniazoch je väčší ako 5.000,--Sk. Ak oprávnená osoba nespĺňa podmienky na priznanie nároku na náhradu za pozemky, náhrada za pozemky sa poskytne v peniazoch.

Podľa § 14 ods. 1, 2 zák. č. 180/1995 Z. z., fond nakladá podľa tohto zákona a podľa osobitných predpisov aj s pozemkami, ktoré tvorili verejný majetok (neknihované pozemky) a ktoré sú vo vlastníctve štátu. Ustanovenie odseku 1 sa nevzťahuje na pozemky v zastavanom území obce. Tieto pozemky prechádzajú dňom účinnosti tohto zákona do vlastníctva obce, na ktorej území sa nachádzajú. Do vlastníctva obce neprechádzajú pozemky, ktoré ku dňu účinnosti tohto zákona sú v správe miestneho orgánu štátnej správy podľa osobitného predpisu.

Odvolačí súd dospel k záveru, že správny orgán rozhodol v súlade so zákonom, keď priznal oprávneným osobám právo na náhradu nehnuteľnosti v k.ú. M., parcela č. 49, pkv č. 104, zapísanej na LV. č. X., nakoľko navráteniu vlastníctva k predmetným nehnuteľnostiam bránila zákonná prekážka uvedená v § 6 ods. 1 písm. a/ cit. zák., spočívajúca v skutočnosti, že predmetná nehnuteľnosť po prechode na štát prešla do vlastníctva fyzickej a právnickej osoby.

Na tvrdenie navrhovateľa, že predmetná nehnuteľnosť mala byť v zmysle ust. § 14 ods. 1 zák. č. 180/1995 Z. z. vo vlastníctve Slovenského pozemkového fondu, nemožno prihliadať, nakoľko príslušný správny orgán pri rozhodovaní o priznaní reštitučného nároku skúma len zákonné predpoklady pre navrátenie vlastníctva a nie je oprávnený skúmať, za akých okolností došlo ku skutkovému a právnomu stavu predmetnej nehnuteľnosti, že reštituovaná nehnuteľnosť neumožňuje navrátenie vlastníctva k tejto nehnuteľnosti.

Nemožno sa stotožniť s tvrdením odvolateľa, že správny orgán nepriznal právo na náhradu nehnuteľnosti, nakoľko zo samotného rozhodnutia správneho orgánu vyplýva, že toto právo priznané bolo z dôvodu, že nebolo možné pre zákonnú prekážku navrátiť vlastníctvo k predmetnej nehnuteľnosti.

Vzhľadom na vyššie uvedené dospel odvolací súd k názoru, že Krajský súd v Trnave vec správne právne posúdil a plne sa stotožnil s odôvodnením predmetného rozhodnutia a preto ho odvolací súd podľa § 219 ods. 1, 2 O.s.p. v spojení s ust. § 250ja ods. 3 posledná veta O.s.p. potvrdil.

O trovách odvolacieho konania rozhodol Najvyšší súd SR podľa ust. § 224 ods. 1 a ust. § 142 ods. 1 O.s.p. tak, že navrhovateľovi nepriznal ich náhradu, pretože nebol v tomto konaní úspešný a odporcovi preto, že mu z dôvodu neúspešného odvolania navrhovateľa žiadne trovy nevznikli.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozsudku nie je prípustný opravný prostriedok.

V Bratislave, dňa 27. októbra 2010

JUDr. Jozef Hargaš, v.r.
predseda senátu

Za správnosť vyhotovenia:
Peter Szimeth